

229. САСТАНАК СЕКЦИЈЕ ЗА ИСТОРИЈУ МЕДИЦИНЕ СЛД САЖЕТАК ПРЕДАВАЊА

ПРИМ. ДР ВЛАДИМИР ЈАКОВЉЕВИЋ (Ада, 4. I 1893. – Нови Сад, 25. VI 1960)

Проф. др Милан Бреберина

Владимир Јаковљевић након завршетка Велике српске православне гимназије у Новом Саду (1912) уписује Медицински факултет у Пешти као питомац Текелијанума. Први светски рат му је прекинуо студије, те је упућен на фронт у тзв. Јуришни одред (Sturm Battalion) мађарске војске. По завршетку рата наставља студије у Пешти и 1920. године дипломира. По завршетку студија отишао је на специјализацију у Париз, код Артмана, Кенуа и Госеа. У Паризу је на специјализацији хирургије провео непуне три године и стекао звање „асистента странца“ у болници *Hotel Dieu* код професора Артмана. Да би проширио и употпунио своје знање, следећих осам месеци је провео у немачким болницама и то у Берлину, Минхену и Хајделбергу. Др Јаковљевић се враћа у отаџбину 1922. године и започиње рад на Хируршкој клиници Медицинског факултета у Београду, код проф. др Војислава Субботића. Од 1924. је шеф Хируршког одељења болнице у Кикинди, а у Нови Сад прелази 1933. У Кикинди је започео да се интензивно бави хирургијом јетре и жучних путева, да би то наставио и по доласку у Нови Сад, где је постављен за шефа Хируршког одељења Државне болнице. Развио се у водећег југословенског стручњака за билијарну хирургију, урадио је највећи број таквих операција, а између осталог је урадио и прву цефаличну дуоденопанкреатектомију у свету, данас познату као Виплова операција. Написао је прве монографије на српском језику о хирургији јетре и жучних путева, објављене 1946. и 1948. године. Прерана смрт, баш у години оснивања Медицинског факултета у Новом Саду, омела га је да буде и први професор хирургије на овом факултету.

ПОТРАГА ЗА СРПСКИМ ПРИМЕРКОМ ДИОСКОРИДОВОГ РУКОПИСА

Др Ђорђе Вуковић

Педаније Диоскорид (40–90) био је војни лекар грчког порекла у римској служби, почетком I века. Саставио је дело *De materia medica* у пет књига. То је дело било најважнији приручник фармакологије и примењене ботанике дуги низ векова. Најважнији и најлепши препис Диоскоридовог рукописа (V век) начињен је за византијску принцезу Аницију Јулијану, кћерку западноримског цара Олибрија, која је живела у Цариграду. Јулијанин рукопис је пренет и чуван у болници при манастиру Св. Јована Продрома, који је обновио српски краљ Милутин (почетком XIV века). Захваљујући ктиторској улози краља Милутина, дозвољено је

хиландарском игуману и монасима да имају своје келије у овом манастиру. Остало је отворено питање да ли су српски монаси успели да препишу Диоскоридов рукопис и пренесу у свој манастир. Драгоцени путоказ представља једно раскошно *Четворојеванђеље* урађено за пећког патријарха Саву IV, у време цара Уроша. У њему је Јованка Максимовић открила минијатуру чији се узор налази у Диоскоридовом рукопису. Минијатура је постала популарна и прецртана је у још неколико српских рукописа. Још један траг оставио је монах Сава Хиландарац који је забележио да се у Великој Лаври на Светој Гори чува „ботаника“ Диоскорида. Тек треба проучити лаврин рукопис (филолошке особине и белешке на њему), у потрази за српским примерком Диоскорида.